

Rapport

h2>Klacht

Verzoeker klaagt over de wijze waarop het regionale politiekorps Twente zich (in ieder geval sinds augustus 2005) heeft opgesteld in het conflict dat verzoeker heeft met een aantal van zijn burens. Verzoeker is van mening dat de politie hem onheus bejegt en zich bevooroordeeld opstelt.

Met name klaagt hij erover dat :

- diverse toezeggingen dat de wijkagent contact zal opnemen met verzoeker, niet zijn nagekomen.
- de politie - en in het bijzonder de wijkagent - te weinig doet om verzoekers problemen op te lossen.
- de politie - en in het bijzonder de wijkagent - onvoldoende actie onderneemt naar aanleiding van zijn meldingen.

Verzoeker acht het voorts ongepast dat de wijkagent op 18 juli 2007 aangifte van belediging heeft gedaan tegen verzoeker.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoeker is verwickeld in een al jaren durende ruzie met zijn burens. Het conflict is in 2000 begonnen naar aanleiding van een meningsverschil tussen beide partijen over de noodzaak tot het vervangen van de schutting tussen beide percelen. De wijkagent heeft destijds met beide partijen over dit conflict gesproken. Gedurende de daaropvolgende jaren is de verstandhouding tussen beide burens echter steeds verder verslechterd.
2. Op 8 september 2005 diende verzoeker een klacht in bij het regionale politiekorps Twente over het optreden van de wijkagent met betrekking tot deze burensruzie. Verzoeker stelt dat de betrokken wijkagent te weinig actie heeft ondernomen om er voor zorg te dragen dat de situatie niet verder zou escaleren. Tevens zou de opstelling van de wijkagent niet onpartijdig zijn. Verzoeker zegde op dat moment dan ook het vertrouwen op in deze wijkagent.
3. De korpsbeheerder verklaarde op 11 januari 2006 de klacht van verzoeker ongegrond. De wijkagent had volgens de korpsbeheerder naar aanleiding van het initiële conflict over de schutting verzoeker slechts duidelijk gemaakt wat zijn mogelijkheden in deze civiele kwestie waren. Tevens had de wijkagent, zij het later dan verzoeker had gewenst, wel contact met verzoeker opgenomen.

4. Verzoeker reageerde op de beslissing van de korpsbeheerder op 16 januari 2006. Hij geeft aan het grotendeels eens te zijn met de inhoud van de beslissing. De schoen wringt echter nog bij het vertrouwen van verzoeker in de wijkagent. Verzoeker stelt dat hij altijd begrip heeft gehad voor het feit dat de politie belangrijker zaken te verrichten heeft dan het bemiddelen bij bestaande burenruzies. Hij blijft echter bij zijn opvatting dat door de opstelling van de wijkagent het conflict verder is geëscaleerd en geeft aan dat hij iedere vorm van bemiddeling door deze wijkagent absoluut niet vertrouwt.

5. In de tijd die hierop volgt duurt het conflict tussen de beide burens voort en is het vertrouwen van verzoeker in de betrokken wijkagent niet hersteld. Verzoeker laat zich op enig moment dermate geringschattend uit over de inspanningen van de wijkagent met betrekking tot het conflict met de burens, dat deze op 18 juli 2007 aangifte doet van belediging. Verzoeker had hem ten overstaan van een politiemedewerker "een lapzwans" genoemd. De rechter heeft verzoeker hiervan later vrijgesproken.

6. Verzoeker reageerde op de aangifte van belediging door de wijkagent door op 1 augustus 2007 wederom een klacht in te dienen bij de korpsbeheerder over het optreden van de betrokken wijkagent.

7. Op 7 september 2007 is door de afdelingschef met verzoeker afgesproken dat elk contact dat verzoeker in het vervolg zou hebben met de politie, inclusief de wijkagent, per e-mail wordt doorgestuurd naar de afdelingschef. Op die wijze zou de afdelingschef persoonlijk toezicht houden op een juiste afhandeling van de meldingen van verzoeker. De wijkagent trad in deze wat terug.

8. De korpsbeheerder verklaarde op 10 januari 2008 de klacht van verzoeker in zijn geheel ongegrond. Uit onderzoek was zijns inziens gebleken dat de politie, en daaronder begrepen de betrokken wijkagent, veel energie had gestoken in pogingen om een oplossing van de problemen dichterbij te brengen. Hij was van mening dat bij burenc conflicten de verantwoordelijkheid voor het oplossen van die problemen in eerste instantie bij de twistende partijen zelf ligt en dat de politie hierin slechts een bescheiden rol kan spelen. De korpsbeheerder gaf tevens aan dat de tot dan toe weinig coöperatieve houding van verzoeker een mogelijke oplossing niet dichterbij had gebracht. Nu de afdelingschef zelf, in plaats van de wijkagent, de regie van de afhandeling van de meldingen van verzoeker in handen heeft, acht de korpsbeheerder het terecht dat de afdelingschef weigert een andere wijkagent in te zetten ten behoeve van verzoeker.

9. Op 11 januari 2008 diende verzoeker een klacht in bij de Nationale ombudsman. Op 1 februari 2008 heeft verzoeker in een persoonlijk gesprek met twee onderzoekers van de Nationale ombudsman zijn klacht nader toegelicht. Gezien de aard van de klachten werd door de onderzoekers voorgesteld om in een bemiddelingsgesprek met de politie te trachten tot concrete afspraken over de toekomst te komen, bijvoorbeeld een vast aanspreekpunt binnen de politie voor verzoeker, maar verzoeker had daar geen

vertrouwen meer in.

10. De Nationale ombudsman nam op 7 maart 2008 de klacht in onderzoek. In zijn reactie op 27 maart 2008 schrijft de korpsbeheerder onder andere dat hij geen aanleiding ziet om op zijn eerdere beslissing van 10 januari 2008 terug te komen. Naar aanleiding van deze reactie van de korpsbeheerder stelde de Nationale ombudsman op 17 april 2008 schriftelijk onder meer de volgende nadere vragen aan verzoeker:

"Welke actie heeft de politie wel ondernomen? Naar aanleiding van welke meldingen heeft de politie (de wijkagent) onvoldoende actie ondernomen? Welke meldingen heeft u gedaan? Welke actie is daarop gevolgd?"

De Nationale ombudsman heeft op 6 mei 2008 een reactie van verzoeker op de gestelde vragen ontvangen.

I. Ten aanzien van het niet nakomen van diverse toezeggingen dat de wijkagent contact zal opnemen met verzoeker.

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er over dat bij elk contact dat hij met de politie heeft, telefonisch of schriftelijk, met betrekking tot de burenruzie, hem wordt verteld dat "de wijkagent het verder opneemt". In tegenstelling tot deze toezeggingen heeft verzoeker de betrokken wijkagent in al deze jaren echter slechts twee keer gesproken, één keer in 2000 en één keer in 2005, vijf minuten nadat zijn dochter geboren was.

2. De Nationale ombudsman stelde in het kader van het onderzoek en ter nadere verduidelijking de volgende vragen aan verzoeker:

"Welke toezeggingen zijn er gedaan dat de wijkagent contact met u zou opnemen? Op welke momenten zijn deze toezeggingen gedaan? Door wie zijn deze toezeggingen gedaan? Welk gevolg is er aan de toezeggingen gegeven?"

3. Verzoeker antwoordde hierop dat hij diverse keren persoonlijk op het politiebureau is geweest om melding dan wel aangifte te doen van problemen of strafbare feiten met betrekking tot de burenr. De telefonische contacten die hij hierover heeft gehad met de politie zijn een veelvoud hiervan. Bij al deze contacten met de politie werd het gesprek afgesloten met de mededeling dat de wijkagent contact op zou nemen. Ook is er in de loop der jaren minimaal drie keer een agent aan de deur geweest bij verzoeker. Ook toen werd er door deze agenten toegezegd dat de wijkagent het verder met verzoeker zou opnemen, hetgeen niet is gebeurd.

4. De korpsbeheerder gaf op 11 juli 2008 onder andere aan dat ten aanzien van deze klacht verzoeker op 8 september 2005 een inhoudelijk nagenoeg identieke klacht bij de

korpsbeheerder heeft ingediend. Tevens geeft hij aan dat het duidelijk is dat verzoeker een probleem heeft in zijn woonomgeving. Naar aanleiding van deze problemen is er dan ook diverse malen inzet geweest van de politie. In het oordeel van de korpsbeheerder van 10 januari 2008 op de klacht van verzoeker beschrijft hij enkele concrete inspanningen die er zijn geweest van de politie dan wel de betrokken wijkagent om het burencolliciet op te lossen. Het eerste contact tussen verzoeker en de wijkagent stamt uit 2001. Naar aanleiding van een conflict met de burens over een schutting heeft de wijkagent verzoeker medegedeeld dat dit een civiele kwestie was en hem een brochure met relevante informatie overhandigd. In 2005 heeft de betrokken wijkagent geprobeerd de verstandhouding tussen verzoeker en de burens te normaliseren, dit is echter niet gelukt. Verder verzoekt de korpsbeheerder de Nationale ombudsman aan verzoeker nogmaals te vragen zijn klachten op dit punt nader te concretiseren.

5. Verzoeker schrijft op 7 augustus 2008 in reactie op het schrijven van de korpsbeheerder en de daarbij gevoegde mutaties die gedurende de tijd zijn opgemaakt door de politie, dat hij het daar absoluut niet mee eens is. Het verbaast hem dat de beschrijvingen van de wijkagent ten aanzien van zijn persoon zijn gebaseerd op een éénmalig gesprek met hem. Bovendien mist verzoeker in de bijlagen diverse meldingen die hij heeft gedaan en de acties die daarop door de politie al dan niet zijn genomen. Verder stelt hij:

"Als bij elke situatie de wijkagent contact met mij had opgenomen dan had hij mijn standpunt kunnen vernemen en hadden wij er over kunnen praten, dit heeft hij stelselmatig niet gedaan. Hij neemt alleen de meningen van de burens over en weet deze verder te kleuren."

Beoordeling

6. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is. Het belang aan de zijde van verzoeker is dat zijn meldingen dan wel aangiften serieus worden genomen door de politie en dat daar indien nodig actie op wordt ondernomen. Het belang van de politie is er in gelegen dat er niet nodeloos wordt geïnvesteerd in zaken waarvan geen effect meer is te verwachten.

7. De Nationale ombudsman acht het aannemelijk dat gedurende de afgelopen jaren verzoeker een aantal keren door politiefunctionarissen is verteld dat de wijkagent voor dit soort conflicten de aangewezen persoon is. Uit mutaties die zijn opgemaakt door politiefunctionarissen met betrekking tot verzoeker blijkt ook dat zij worden afgesloten met woorden in de trant van 'ter attentie van betrokken wijkagent'. Tevens leert de ervaring dat als politiefunctionarissen, telefonisch dan wel in persoon, stuiten op problemen in de sfeer van burenruzies, er veelvuldig wordt verwezen naar de voor dat gebied verantwoordelijke wijkagent. Het is immers een belangrijk onderdeel van het takenpakket van een wijkagent om door contact te leggen met betrokkenen in juist dit soort conflicten verdere escalatie te

voorkomen. Uit onderzoek is gebleken dat de betrokken wijkagent in totaal slechts twee keer persoonlijk contact heeft gehad met verzoeker. Of er sprake is geweest van concrete toezeggingen door de politie dat de betrokken wijkagent daadwerkelijk contact op zou nemen is niet als zodanig vast komen te staan. Maar zelfs als deze toezeggingen wel gedaan zijn, moet mede in ogenschouw worden genomen het feit dat verzoeker wist dan wel kon weten dat deze diverse politiefunctionarissen vaak niet op de hoogte waren van alle specifieke omstandigheden behorende bij zijn meldingen betreffende overlast van zijn burens. Het is dan ook de vraag welke verwachtingen verzoeker mocht ontlenen aan de mededelingen van de politiefunctionarissen over de verdere afhandeling van zijn meldingen.

8. De vraag die hier dan voor ligt is of het, beoordeeld naar de normen van de Nationale ombudsman, niet-behoorlijk is dat deze wijkagent niet bij, zoals verzoeker het omschrijft, elke situatie contact met verzoeker heeft opgenomen. De Nationale ombudsman is hieromtrent van oordeel dat de wijkagent niet gehouden is te allen tijde bij iedere melding waarbij door zijn collega's wordt verwezen naar de wijkagent ook daadwerkelijk direct te reageren richting verzoeker/melder. Hij mag daarbij de concrete omstandigheden van het geval mee laten wegen. Gezien het feit dat deze burenruzie al jaren voortsleept en gezien het feit dat de wijkagent in het verleden heeft getracht tussen partijen te bemiddelen maar dit op niets is uitgelopen, acht de Nationale ombudsman het aanvaardbaar dat de betrokken wijkagent in voorkomende gevallen niet met een bericht aan of contact met verzoeker heeft gereageerd op (alle) verwijzingen naar hem van zijn collega's.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

II. Ten aanzien van het oplossen van verzoekers problemen

Bevindingen

1. In het kader van het onderzoek en op verzoek van de korpsbeheerder heeft de Nationale ombudsman de volgende nadere vragen gesteld aan verzoeker:

"Wat bedoelt u er concreet mee, dat de politie (de wijkagent) te weinig doet om uw problemen op te lossen? Op welke problemen doelt u daarbij? Wat verwacht u van de politie (de wijkagent)?"

2. Verzoeker antwoordde schriftelijk dat de hoofdzakelijke problemen waar hij op duidt de beschadigingen zijn van zijn eigendom, waaronder de regelmatige beschadigingen aan zijn auto. Tevens schreef hij:

"...Als de politie haar werk zou doen moet het mogelijk zijn dat de politie de burens van nr. 1 kan overtuigen dat ze van mijn schutting af moeten blijven. De politie zou tevens de burens van nr. 5 moeten overtuigen dat laster strafbaar is. Dan zou er geen probleem zijn

met bijvoorbeeld de bewoners van nr. 11...".

3. De korpsbeheerder reageerde hierop dat zijns inziens de politie wel degelijk heeft getracht de situatie te normaliseren door te onderzoeken of de burens met elkaar in gesprek wilden. Ook bij de klachtafhandeling in 2005 is hier door de politie uitgebreid aandacht aan geschonken. De korpsbeheerder is tevens van mening dat verzoeker een weinig coöperatieve houding toonde op die momenten dat hem een mogelijke opening voor de oplossing van de problemen werd geboden.

"...Een dergelijke opstelling van verzoeker zal slechts hebben bijgedragen aan een verdere verstoorde verstandhouding in zijn woonomgeving. Eveneens zou ik mij kunnen indenken dat een dergelijke opstelling geen stimulerende invloed zal hebben gehad op de motivatie van de wijkagent om te interveniëren. Ik benadruk echter nogmaals dat de politie niet verantwoordelijk kan worden gehouden voor de problemen die verzoeker heeft met zijn burens..."

Beoordeling

4. Ook dit klachtonderdeel wordt getoetst aan het redelijkheidsvereiste. De Nationale ombudsman vindt het van belang om een onderscheid te maken in de verschillende fasen in dit conflict en de opstelling van de politie in deze. Het behoort tot de taak van de politie om te trachten het plegen van strafbare feiten te voorkomen. Binnen het kader van een burenruzie behoort tot deze preventieve taak het trachten om, bijvoorbeeld door in gesprek te gaan, de verstandhouding tussen burens te normaliseren. Het onderzoek door de Nationale ombudsman heeft uitgewezen dat dit, om welke reden dan ook, blijkbaar niet is gelukt. De Nationale ombudsman heeft geconstateerd dat verzoeker zich niet bijster heeft ingespannen om zelf een bijdrage te leveren aan de oplossing van zijn problemen met de burens. Tevens komt uit de stukken naar voren dat de betrokken wijkagent, na de eerste mislukte pogingen verzoeker bij een bemiddeling met de burens te betrekken, ook niet veel tijd en energie meer aan verzoeker heeft besteed.

De verstandhouding tussen de betrokken wijkagent en verzoeker is in de loop der jaren dermate verslechterd dat inmiddels moet worden aangenomen dat er van het optreden van deze wijkagent met betrekking tot deze burenruzie waarschijnlijk geen preventieve werking meer uit gaat. Het voorstel van de Nationale ombudsman om in een bemiddelingsgesprek tussen verzoeker en de politie, onder leiding van een gespecialiseerde bemiddelaar van de Nationale ombudsman, te trachten deze situatie ten goede te keren is door verzoeker van de hand gewezen.

5. De fase van het conflict waar men zich nu in bevindt is die van een geëscaleerde burenruzie waarbij de politie niets anders meer rest dan hierin haar repressieve taak te vervullen. Hetgeen zoveel inhoudt als opsporingsonderzoek instellen wanneer strafbare feiten zijn gepleegd. Het strafrecht is echter een ongeschikt middel om dit soort getreiter en

gepest over en weer aan te pakken. Ten eerste moet er sprake zijn van een strafbaar feit, en ten tweede moet er sprake zijn van bewijs dat kan leiden tot een dader. Bij het gepest en getreiter van buren onderling zal dat vaak niet het geval zijn.

6. Verzoeker beschrijft diverse incidenten die plaats zouden hebben gevonden binnen het conflict met zijn buren. Pesterijen met hondenpoep, tuinafval, geharkte bladeren, geroddel en parkeeroverlast. Het is een bekend gegeven dat buren elkaar het leven uitermate zuur kunnen maken. Vaak wordt niet slechts het woongenot aangetast maar ook het algehele welbevinden van diegenen die er de dupe van zijn, vaak alle betrokken partijen. Waar immers van een overheid, en de politie in het bijzonder, wel gevraagd kan worden een inspanning te verrichten om te trachten dit soort situaties te voorkomen kan niet door een burger van deze zelfde overheid geëist worden dat zij hierin ook resultaat boekt. De uiteindelijke verantwoordelijkheid ligt immers bij de burgers zelf.

7. Met betrekking tot de klacht van verzoeker over het oplossen van zijn problemen door de politie is de Nationale ombudsman dan ook van oordeel dat de politie in deze niets anders rest dan zich te beperken tot zijn repressieve taak. Indien er sprake is van gepleegde strafbare feiten zal de politie indien mogelijk hiertegen op dienen te treden. Als al op voorhand duidelijk is dat van een strafbaar feit waar aangifte van is gedaan geen verdachte zal kunnen worden gevonden, kan de politie besluiten geen opsporingsonderzoek naar dit strafbare feit te verrichten. Als het opsporingsonderzoek niets heeft opgeleverd kan het Openbaar Ministerie besluiten om de zaak te seponeren wegens gebrek aan bewijs. Bij voldoende bewijs kan het Openbaar Ministerie vervolgens besluiten de zaak voor te leggen aan de rechter, die er zijn oordeel over zal geven en kan besluiten de dader te straffen. Gezien de door verzoeker aangedragen problemen met zijn buren is het maar de vraag of deze weg zal leiden tot een oplossing, maar dit kan de politie, en in het bijzonder de betrokken wijkagent, niet worden verweten.

8. De Nationale ombudsman is van oordeel dat de politie zich redelijkerwijs voldoende heeft ingespannen om verzoekers problemen te helpen oplossen.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

III. Ten aanzien van het ondernemen van onvoldoende actie

Bevindingen

1. Verzoeker is van mening dat de politie te weinig actie heeft ondernomen op de diverse meldingen en aangiften van hem. Verzoeker heeft diverse malen aangifte gedaan van vernieling van zijn eigendommen. De politie heeft hier volgens verzoeker nooit een deugdelijk opsporingsonderzoek in verricht. Verzoeker heeft aan de Nationale ombudsman door hem opgenomen filmmateriaal opgestuurd, ter staving van zijn bewering dat de buren moedwillig zijn auto vernielen op de momenten dat deze op de gezamenlijke oprit

geparkeerd staat. Op de beelden is te zien dat diverse mensen "contact" hebben met de auto, met een schoen vanaf de fiets, met een bezem onder de auto. Of door de bewuste acties van deze personen daadwerkelijk schade is ontstaan aan de auto is voor de Nationale ombudsman niet te constateren. Verzoeker zegt te worden gesterkt in zijn mening dat de oorzaak voor het niet ondernemen van enige actie volgend op zijn aangiften en meldingen is gelegen in de partijdige opstelling van de betrokken wijkagent. Deze zou ook blijken uit hetgeen deze heeft geschreven in een aantal door hem opgestelde mutaties.

2. De korpsbeheerder schrijft in zijn reactie van 11 juli 2008 dat verzoeker zijn ongenoegen nauwelijks kan concretiseren. Tevens zouden veel van zijn klachten ook al in een eerdere klachtenprocedure zijn behandeld. Wel wijzen de klachten steeds naar één persoon, namelijk de betrokken wijkagent G. Op 11 januari 2006 heeft de korpsbeheerder reeds geoordeeld dat eerdere soortgelijke klachten van verzoeker met betrekking tot de wijkagent ongegrond waren. Ook nu geeft de korpsbeheerder aan dat er naar zijn oordeel geen nieuwe gezichtspunten zijn aangevoerd die hem zouden kunnen doen overwegen om op zijn eerdere beslissing terug te komen.

3. Alhoewel het onderzoek van de Nationale ombudsman zich niet uitstrekt over alle jaren die de onderstaande mutaties betreffen, acht de Nationale ombudsman het hier met betrekking tot dit klachtonderdeel toch van belang enkele mutaties gedeeltelijk weer te geven.

3.1 Op 26 februari 2004 werd een mutatie opgemaakt naar aanleiding van een melding van verzoeker dat er een auto voor zijn oprit geparkeerd staat en dat hij er niet uit kan met zijn auto. De mutatie wordt afgesloten met een opmerking ter attentie van de wijkagent om eens te gaan praten met verzoeker over het parkeerprobleem. Later wordt deze mutatie door de betrokken verbalisanten aangepast met de woorden:

"Op verzoek van wijkagent mutatie gewijzigd. Betrokken klager is W. Toen rapp's tp kwamen was de auto die overlast (parkeerprobleem) zou veroorzaken, reeds verdwenen. Dit schijnt iedere keer zo te zijn als be (:verzoeker, N.o.) de politie belt. Wij treffen eigenlijk nooit iets aan (dit is conclusie van de wijkagent L.G.). De wijkagent zal een afspraak op locatie maken, zodat we niet meer ter plaatse hoeven gaan voor het minste of geringste."

3.2 Op 25 juni 2004 zette de wijkagent in een vervolgmутatie een eerdere mutatie met betrekking tot een melding van laster door verzoeker 'recht' met de woorden:

"Rapp. heeft n.a.v. vorige mutatie toch enige kanttekeningen bij het zielige verhaal van W. Wat is er aan de hand ? W. is een man die op geen enkele manier spoort in de buurt. Hij is de enige die rechten heeft en anders pest hij wel om zodoende recht te krijgen. Hij parkeert zijn auto ook op de oprit zodat deze precies op zijn grond staat en dat hij moet uitstappen op de grond van de burens op nr. 5.

(...)

Hij wil alleen maar RECHT, maar hij maakt door zijn asociale opstelling meer krom dan zijn recht is. De buurt heeft medelijden met zijn vrouwtje om bij zo'n man te moeten leven. Als er over hem gepraat wordt, dan heeft hij dit door zijn gedrag zelf over zich heen geroepen. Men is hem meer dan zat."

3.3 Op 29 augustus 2005 beschrijft de betrokken wijkagent in een mutatie dat hij gesprekken heeft gevoerd met diverse burens van verzoeker. In deze gesprekken geven diverse mensen aan regelmatig overlast van verzoeker te ondervinden. De wijkagent schrijft dat verzoeker niet openstaat voor een gesprek met hem over de problemen met de burens. Verzoeker had gezegd dat hij net vader was geworden, dat hij al twee jaar achter de wijkagent aan zat en dat hij nu geen zin had in een gesprek met de wijkagent. Enige dagen later gaat de wijkagent weer langs bij verzoeker, maar verzoeker geeft dan aan geen belang te hebben bij een gesprek met de burens. De wijkagent sluit af met:

"Verzoek is om bij overlast of anderszins van de familie W. proces-verbaal op te maken. RMC graag afspraak op locatie. Bij klachten van de burens over W. proces-verbaal opmaken. Zoals lawaai op zondag van machinaal gereedschap het overlastartikel van de APV."

3.4 Op 22 mei 2007 schrijft de betrokken wijkagent naar aanleiding van een melding van de burens over ongewenst gedrag van verzoeker:

"W. is een enorme klier in de buurt die tracht om de burens uit te lokken en ze in een kwaad daglicht te stellen. Er is geen buur waar W. niet "iets" mee heeft."

4. Gezien de verstoorde verhouding tussen verzoeker en de betrokken wijkagent werd op 7 september 2007 door de afdelingschef met verzoeker afgesproken dat elk contact dat verzoeker in het vervolg zou hebben met de politie, inclusief de wijkagent, per e-mail werd doorgestuurd naar de afdelingschef. Op die wijze zou de afdelingschef persoonlijk toezicht houden op een juiste afhandeling van de meldingen van verzoeker. De wijkagent trad in deze dan wat terug.

4.1 Conform deze afspraak stuurde verzoeker op 8 oktober 2007 aan deze afdelingschef een e-mailbericht met de melding dat de burens wederom hinderlijk hun auto parkeerden op de oprit van verzoeker en met de vraag wat hij verder zelf aan dit probleem kan doen zonder de situatie verder te laten escaleren. Op 17 oktober 2007 kreeg verzoeker geen antwoord van deze afdelingschef maar direct van de betrokken wijkagent. Deze stuurde hem een e-mailbericht waarin hij aangeeft de melding te hebben ontvangen van de afdelingschef. De betrokken wijkagent schrijft onder meer:

"In het algemeen gesteld, is het zo, wil een buurt in harmonie leven, dit wat van alle burens vergt. Wie kan geven en dit ook doet, zal ook terugontvangen. Omgang is een zaak die

niet opgelegd kan worden, maar juist iets van samenspel. De ene keer geef je iets toe, de andere keer wordt iets toegelaten zodat je dan ontvangt. Soms is het zo dat van een (1) zijde alleen maar ontvangen wil maar niet wil geven en dat vergt extra veel van de andere zijde en dat houdt dan ook snel een keer op. Kortom leven en laten leven is een optie om sommige situaties beter te laten worden."

4.2 Verzoeker antwoordde per kerende post in een e-mailbericht aan de afdelingschef dat hij teleurgesteld is in deze reactie op zijn melding. De volgende dag ontving verzoeker wederom van de betrokken wijkagent een e-mailbericht waarin hij het volgende stelt:

"Geachte heer W., in eerdere contacten stond u niet open voor gesprekken, daar u zelf geen probleem had. U geeft aan dat u ze nu wel heeft. Oplossingen stond u destijds door uw eigenzinnige opstelling zelf in de weg. In uw 1e email-reactie vraagt u nu om een oplossing en wordt u een mogelijkheid gegeven. Echter u schuift wederom de verantwoordelijkheid naar anderen i.p.v. eerst in u zelf te kijken. In de bemiddelende sfeer kan ik daarom ook niets meer voor u betekenen. Mocht er zich een strafrechtelijk probleem voordoen, zal indien daar tijd en mogelijkheden voor zijn aandacht aan geschonken worden."

4.3 Verzoeker schrijft in een e-mailbericht van 23 oktober 2007 aan de afdelingschef dat hij niet akkoord gaat met de instelling en antwoorden van de betrokken wijkagent en verzoekt nogmaals om een andere contactpersoon binnen de politie in Enschede.

Beoordeling

5. Gelet op de bevindingen in het kader van het onderzoek naar dit onderdeel van de klacht, heeft de Nationale ombudsman dit onderdeel getoetst aan het verbod van vooringenomenheid. Het verbod van vooringenomenheid houdt in dat bestuursorganen zich actief opstellen om iedere vorm van een vooropgezette mening of de schijn van partijdigheid te vermijden.

6. Zoals reeds eerder besproken bij II. onder punt 5. is de Nationale ombudsman van oordeel dat de inspanningen van de politie zich onder bepaalde omstandigheden kunnen beperken tot de repressieve taak van de politie. Pogingen tot bemiddeling, tussen verzoeker en zijn burens dan wel verzoeker en de politie, zijn op niets uitgelopen. Waarbij de betrokken wijkagent en verzoeker elkaar over en weer beschuldigen van het verder laten escaleren van het conflict tussen verzoeker en zijn burens. De Nationale ombudsman onthoudt zich van een oordeel hierover.

7. De Nationale ombudsman onthoudt zich echter niet van een oordeel over de opstelling van de betrokken wijkagent, welke opstelling naar voren komt in de diverse mutaties. Het geeft ten eerste geen pas zich in het bedrijfsprocessensysteem van een regionaal politiekorps in dergelijke termen uit te laten over een burger. Het getuigt niet van een

professionele onpartijdige opstelling van de politie in dit conflict. Verzoeker geeft reeds in 2005 in een gesprek naar aanleiding van een eerder door hem ingediende klacht over de betrokken wijkagent aan dat hij zijn klacht omschreef als "een gevoel van wantrouwen in de richting van de wijkagent". De Nationale ombudsman begrijpt dat verzoeker bij lezing van onder meer bovengenoemde mutaties dit vermoeden bevestigd ziet. En dat wekt op zijn minst de schijn van partijdigheid op.

8. De Nationale ombudsman is derhalve van oordeel dat de politie zich in voldoende mate heeft ingespannen om verdere escalatie binnen het burencan conflict te voorkomen. Nadien heeft de politie echter naar verzoeker toe ten minste de schijn gewekt dat er niet met een objectieve blik werd gekeken naar zijn aangiften van strafbare feiten en meldingen van overlast. Vandaar dat de Nationale ombudsman hier tot het oordeel komt dat de politie op dit punt onvoldoende actie heeft ondernomen, teneinde iedere vorm van een vooropgezette mening of de schijn van partijdigheid te vermijden.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk

IV. Ten aanzien van de aangifte van belediging door de wijkagent

Bevindingen

1. Verzoeker geeft aan dat hij het ongepast vindt dat de betrokken wijkagent aangifte van belediging tegen hem heeft gedaan. In een intakegesprek dat verzoeker op 1 februari 2008 met twee onderzoekers van de Nationale ombudsman heeft gevoerd, gaf verzoeker aan dat hij het gevoel heeft dat de politie hem terugpakt voor het feit dat hij in 2005 een klacht tegen de politie heeft ingediend. Op een gegeven moment heeft hij de politie gebeld, en in wanhoop iets vervelends ('die lapzwans') over de wijkagent gezegd. Hier heeft de politie een enorm punt van gemaakt. Er is aangifte wegens belediging tegen hem gedaan en de officier van justitie heeft hem daarvoor vervolgd. Dit steekt verzoeker zeer. De rechter heeft hem trouwens vrijgesproken.

2. De betrokken wijkagent verklaart in zijn aangifte op 18 juli 2007 dat hij aangifte doet van belediging in verband met de uitoefening van zijn functie (zie Achtergrond onder 3.) Verzoeker zou hem ten opzichte van zijn collega meerdere keren opzettelijk beledigd hebben door te zeggen :

"Ik ben het nu zat en ik onderneem nu zelf actie, aangezien de politie en met name DIE LAPSCHWANS van een L.G. (N.o: betrokken wijkagent) er niets aan doen".

3. De politiefunctionaris tegenover wie tijdens een telefoongesprek met verzoeker de bewuste uitlating is gedaan beschrijft in een aanvullend proces-verbaal dat hij op 2 juli 2007 als service-medewerker bij wijkbureau Noord in Enschede werkzaam was. Hij beschrijft dat verzoeker belde met de melding dat er werd geroddeld over hem in de buurt

en dat hij overwoog aangifte te doen van laster. Naast bovenstaand citaat zou verzoeker tevens hebben gezegd:

"Ik heb zes jaren niets van de L.G. gehoord en ik kan u zeggen dat er bij jullie altijd met twee maten wordt gemeten. Ik wil nu dat de politie zo snel mogelijk actie gaat ondernemen anders ga ik zelf actie ondernemen en als dat niet goed afloopt, zijn jullie medeschuldig en met name die lapzwans van een G."

Beoordeling

4. Het vereiste van professionaliteit houdt in dat ambtenaren met een bijzondere training of opleiding jegens burgers overeenkomstig de standaarden van hun beroepsgroep handelen.

5. In artikel 161 Wetboek van Strafvordering is bepaald dat een ieder die kennis draagt van een strafbaar feit bevoegd is daarvan aangifte te doen. Een politieagent die zich beledigd voelt heeft natuurlijk het recht hiervan aangifte te doen. Nu deze aangifte van belediging van een ambtenaar in functie is voorgelegd aan de rechter en de rechter verzoeker heeft vrijgesproken, gaat de Nationale ombudsman ervan uit dat er geen sprake is geweest van het misdrijf belediging.

6. Daarmee is echter nog geen oordeel gegeven over de vraag of het doen van aangifte door de betrokken wijkagent wegens belediging, onder deze specifieke omstandigheden, behoorlijk was. Had de betrokken wijkagent een 'dikkere huid' moeten hebben en de door verzoeker gebruikte term 'lapzwans' van zich af moeten laten glijden om de situatie niet verder te laten escaleren? Recente jurisprudentie (zie Achtergrond onder 1. en 2.) geeft hierover aan dat politiefunctionarissen geen dikkere huid hoeven te hebben dan een gemiddelde burger. De Nationale ombudsman toont begrip voor de vaak lastige omstandigheden waaronder politieambtenaren moeten werken en acht het een goede zaak dat men zich daarbij niet voor 'rotte vis' uit hoeft te laten maken. Het doen van aangifte van belediging is dan een middel wat gebruikt kan worden.

7. De Nationale ombudsman legt het accent hier echter op de specifieke omstandigheden van dit geval. De relatie tussen verzoeker en de betrokken wijkagent was reeds lange tijd ernstig verstoord. De wijkagent heeft zich in diverse mutaties geringschattend uitgelaten over de persoon van verzoeker. Een aantasting ten aanzien van het ambt is hier ook minder aan de orde, gezien het feit dat de opmerking één op één tegen een andere politiefunctionaris tijdens een telefoongesprek werd gedaan. De uitlating was daarmee niet publiekelijk hoorbaar. Het staat ook vast dat de aangifte de verstandhouding tussen de betrokken wijkagent en verzoeker niet heeft verbeterd en dat dit resultaat van te voren ook te verwachten was.

8. Tevens dringt de vergelijking zich op met de situatie dat een 'gemiddelde' burger zou trachten aangifte te doen van een soortgelijk feit. Stel dat iemand wenst aangifte van belediging te doen aangezien de buurvrouw hem tijdens een telefonisch gesprek met een andere buurvrouw een lapzwans heeft genoemd. De Nationale ombudsman acht de kans dan toch wel groot dat de politie niet snel geneigd zal zijn deze aangifte serieus te nemen.

7. De Nationale ombudsman is dan ook van oordeel dat in de gegeven situatie het doen van de aangifte van belediging door de betrokken wijkagent niet-behoorlijk is. Het heeft onnodig escalerend gewerkt en getuigt van niet-professioneel gedrag.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Twente is

niet gegrond ten aanzien van:

het niet nakomen van diverse toezeggingen dat de wijkagent contact zal opnemen met verzoeker;

het niet oplossen van verzoekers problemen;

gegrond ten aanzien van:

de opstelling van de wijkagent, wegens schending van het verbod van vooringenomenheid;

de aangifte van belediging door de wijkagent, wegens schending van het vereiste van professionaliteit.

Onderzoek

Op 14 januari 2008 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van W. te L. met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Twente.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Twente, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de beheerder van het regionale politiekorps Twente verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Daarnaast werd de betrokken ambtenaar de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. Hij maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor het justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Almelo over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De genoemde hoofdofficier maakte van deze gelegenheid geen gebruik. Tijdens het onderzoek kregen het regionale politiekorps Twente en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Tevens werd verzoeker een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De korpsbeheerder en verzoeker deelden mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

De betrokken ambtenaar gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie.

Verzoekschrift van W. van 11 januari 2008.

Gesprek met W. op 1 februari 2008.

Reactie korpsbeheerder van 27 maart 2008, 19 mei 2008 en 11 juli 2008.

Reactie verzoeker van 6 mei 2008 en 7 augustus 2008.

De aangifte van belediging van 18 juli 2007.

DVD opgestuurd door verzoeker met beelden geparkeerde auto.

Diverse stukken met betrekking tot de eerdere klachtafhandeling door de politie.

Diverse mutaties en processen-verbaal met betrekking tot verzoeker uit het regionale bedrijfsprocessensysteem van de politie.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Arrest van de Hoge Raad van 19 december 2000, LJN: AA9745, zaaknummer 01926/99

"3. Beoordeling van het middel

3.1. Het middel richt zich tegen het oordeel van het Hof met betrekking tot het onder 1 tenlastegelegde en bewezenverklaarde feit dat de termen "vuile homo's", "homofielen" en "vieze smerissen" beledigend zijn in de zin van art. 266 Sr.

3.2. Het Hof heeft dienaangaande overwogen:

"Het hof is met de raadsman van oordeel dat de term "homofielen" op zichzelf geen beledigend karakter heeft althans niet behoef te hebben. Dat kan anders zijn, indien de term wordt gebruikt in een overigens wel beledigende context zoals deze in casu is ontstaan door het gebruik van de termen vuile homo's, vieze smerissen, welke in het openbaar aan het adres van verbalisanten werden geuit. Door het samenstel van de gebruikte termen wordt naar het oordeel van het hof de eer en goede naam aangetast van ambtenaren van politie, tot wie zij zijn gericht."

3.3. Aldus heeft het Hof, naar ook het middel stelt, de juiste maatstaf aangelegd voor de beoordeling van de vraag of de door de verdachte gebezigde woorden als beledigend in de zin van art. 266 Sr moeten worden aangemerkt.

3.4. Klaarblijkelijk heeft het Hof de woordcombinaties "vuile homo's" en "vieze smerissen" beledigend geacht, hetgeen het Hof heeft kunnen doen zonder miskening van de betekenis die aan die in art. 266 Sr voorkomende term toekomt. Tegen die achtergrond heeft het Hof het samenstel van uitlatingen waaronder het door de verdachte in samenhang met de genoemde uitlatingen gebezigde woord "homofielen" als beledigend aangemerkt. Dat oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

3.5. De in het middel verdedigde opvatting dat woorden als de in de bewezenverklaring genoemde minder spoedig als beledigend kunnen worden bestempeld indien zij zijn gericht tot politieagenten, omdat dergelijke functionarissen uit hoofde van hun functie, waar het beledigende uitlatingen betreft, meer moeten kunnen verdragen dan anderen vindt in zijn algemeenheid geen steun in het recht."

1.1 Conclusie van AG Machielse bij voormeld arrest

"Edelhoogachtbaar College,

1. Bij arrest van 1 april 1999 is verzoeker door het gerechtshof te Leeuwarden veroordeeld ter zake van 1. "eenvoudige belediging, terwijl de belediging wordt aangedaan aan een ambtenaar gedurende of ter zake van de rechtmatige uitoefening van zijn bediening,

meermalen gepleegd" en 2. "bedreiging met enig misdrijf tegen het leven gericht, meermalen gepleegd". Aan verzoeker is daarbij een gevangenisstraf opgelegd voor de duur van vier weken, geheel voorwaardelijk, met een proeftijd van twee jaar.

2. Namens verzoeker heeft mr. J. Boksem, advocaat te Leeuwarden, één middel van cassatie voorgesteld.

3. Het middel klaagt erover dat de door verzoeker tegen de desbetreffende verbalisanten gebezigde bewoordingen "vuile homo's", "homofielen" en "vieze smerissen", gelet op de context waarin deze uitingen werden gebezigd, geen belediging in de zin van art. 266 Sr opleveren. Deze context bestond hierin dat verzoeker "de agenten uitschold nadat hij door een viertal agenten werd uitgelachen omdat hij met de fiets was gevallen", terwijl "er flink wat mensen in de buurt waren". Hieruit mag volgens de steller van het middel worden afgeleid dat de door verzoeker gemaakte opmerkingen "uitingen waren van ongenoegen", die er niet toe strekten "de agenten te kwetsen, hen bij het publiek in een ongunstig daglicht te stellen, of hen aan te randen in hun eer en goede naam".

4.1. Ten laste van verzoeker is - voorzover voor de beoordeling van het middel van belang - onder 1. bewezenverklaard dat:

hij op 24 mei 1998, te Leeuwarden, in de gemeente Leeuwarden,

opzettelijk beledigend twee ambtenaren, te weten H. van der Ploeg zijnde hoofdagent van politie en R.B. Boersma zijnde brigadier van politie, gedurende de rechtmatige uitoefening van hun bediening, in hun tegenwoordigheid mondeling heeft toegevoegd de woorden "Vuile homo's" en "Homofielen" en "Vieze smerissen".

4.2. Het hof heeft hieromtrent in zijn aanvulling ex art. 365a lid 2 Sv onder het kopje "nadere bewijsoverweging t.a.v. feit 1", mede gelet op het ter zitting namens verzoeker gevoerde (kwalificatie)verweer, nog het volgende overwogen:

Het hof is met de raadsman van oordeel dat de term "homofielen" op zichzelf geen beledigend karakter heeft althans niet hoeft te hebben. Dat kan anders zijn, indien de term wordt gebruikt in een overigens wel beledigende context zoals deze in casu is ontstaan door het gebruik van de termen vuile homo's, vieze smerissen, welke in het openbaar aan het adres van verbalisanten werden geuit. Door het samenstel van de gebruikte termen wordt naar het oordeel van het hof de eer en goede naam aangetast van ambtenaren van politie, tot wie zij zijn gericht. Uit het feit dat deze in de nacht van zaterdag op zondag in uniform in een uitgangsbied aanwezig waren, kan naar het oordeel van het hof slechts worden afgeleid, dat deze toen aldaar gedurende de rechtmatige uitoefening van hun bediening aanwezig waren.

4.3. Onder de door het hof gebezigde bewijsmiddelen is onder 2. onder meer de in eerste aanleg door verzoeker ter zitting afgelegde verklaring opgenomen. Deze houdt mede in:

"Op 24 mei 1998 bevond ik mij te Leeuwarden Ik ben toen met de fiets gevallen en schold, omdat ik wat gelach hoorde, mensen uit. Wat ik precies heb gezegd weet ik niet meer. Waarschijnlijk heb ik de woorden die in de telastelegging staan wel gezegd."

4.4. Het hof heeft - voorzover voor de beoordeling van het middel voorts nog van belang - in het bestreden arrest onder het kopje "strafmotivering" nog de volgende feiten en omstandigheden vastgesteld:

Uit het proces-verbaal blijkt dat verdachte in de vroege morgen van 24 mei 1998 fietste over de Nieuwestad te Leeuwarden, waar zich tevens de verbalisanten bevonden. Deze relateren dat verdachte langs hen reed en een geluid als van een paard in de richting van hen, verbalisanten maakte. Verdachte fietste door maar bleef in de richting van verbalisanten achteromkijken, waarna hij ten val kwam. In het proces-verbaal vermelden verbalisanten dat zij hierom hebben gelachen. Daarop -en naar verdachte ter terechtzitting heeft verklaard: daardoor- heeft verdachte -zoals bewezenverklaard- de bewoordingen gebruikt die het hof als belediging aan het adres van verbalisanten respectievelijk twee van hen opvat. Verdachte is vervolgens aangehouden en overgebracht naar het bureau van politie. Aan het adres van de twee verbalisanten die hem hadden aangehouden heeft verdachte vervolgens de bedreigingen geuit die onder feit 2 zijn bewezenverklaard.

Op grond van de aard en de ernst van de gepleegde feiten en de omstandigheden waaronder de feiten zijn begaan dient verdachte uit het oogpunt van normhandhaving -in beginsel- een onvoorwaardelijke gevangenisstraf te worden opgelegd.

Anderzijds is het hof van oordeel dat de verbalisanten ook een aandeel hebben gehad in het escaleren van de opeenvolgende gebeurtenissen. In dat verband wijst het hof op het lachen van de verbalisanten toen zij zagen dat verdachte - overigens door eigen schuld - met zijn fiets op het wegdek viel. Hierdoor kon - naar verbalisanten hadden kunnen bedenken - gemakkelijk een sfeer ontstaan die uitnodigde tot een verbale reactie van verdachte, zoals heeft plaatsgevonden. Onder deze omstandigheden lag een onmiddellijke aanhouding van verdachte minder voor de hand.

Uit hetgeen hierboven is overwogen en uit het feit dat verdachte niet eerder voor feiten als de onderhavige is veroordeeld is het hof van oordeel dat met een geheel voorwaardelijke straf kan worden volstaan.

5. Ik kom toe aan een bespreking van het middel. Daarbij spits ik mijn overwegingen eerst toe op de component "belediging" en vervolgens op de component "opzettelijke", hoewel ik besef dat deze in een juridisch wat vloeiende lijn in elkaar overlopen.

6. Het oordeel van het hof, dat de uiting "homofielen" - louter op zichzelf beschouwd - geen beledigend karakter heeft, acht ik met de steller van het middel juist. Deze aanduiding is er immers één die zou kunnen worden vergeleken met termen als "biseksuelen" en

heteroseksuelen" die heden ten dage enkel een seksuele voorkeur belichamen en omschrijven.

Een uitlating is overigens wél beledigend wanneer zij - gelet op de context - de strekking heeft de ander bij het publiek in een ongunstig daglicht te stellen en hem aan te randen in zijn eer en goede naam.(2) Een toevoeging die in bepaalde omstandigheden niet als beledigend is te kwalificeren kan dat in een andere situatie wel zijn. Zo kan ik mij voorstellen dat het enkel toevoegen van de woorden "homofielen" beledigend is voor de paters Franciscanen die in een processie meelopen, voor de Griekse mariniers die hier te lande hun opwachting maken in een parade, voor de AIDS-patienten die demonstreren voor een ziekenhuis dat transfusiebloed niet op HIV-besmetting laat onderzoeken. Ik meen dat 's hofs oordeel, dat de uiting "homofielen" - gelet op de context waarin dit in casu naar voren is gebracht - de eer en goede naam(4) van de desbetreffende politieambtenaren heeft aangetast en derhalve een belediging oplevert in de zin van art. 266 Sr, geen blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting. Ik heb hierbij het oog op de context, bestaande uit het met de evengenoemde uiting gepaard gaande gebruik van de termen "vuile homo's" en "vieze smerissen". Deze context levert een samenstel van gebruikte termen op dat de ondubbelzinnige strekking heeft (een) ander(en) in een ongunstig daglicht te stellen.(6) Van belang is ook nog dat de woorden zijn toegevoegd aan twee politiefunctionarissen in uniform in een drukke uitgaansnacht in Leeuwarden.

6.1. Vervolgens komt de in het middel geopperde vraag in het vizier of verzoeker wel het opzet heeft gehad - de animus iniuriandi - om te beledigen. De steller van het middel meent van niet. In het middel wordt daartoe óók een beroep gedaan op de context van verzoekers gedraging, maar niet zozeer op de (engere) context van de vraag in welke samenhang verzoekers uitingen zijn gedaan, als wel op de (bredere) context van de vraag waarom verzoeker die uitingen heeft gedaan.

Ik vraag me af of dat ten aanzien van de vraag of verzoeker het opzet heeft gehad om te beledigen juridisch gezien een houdbare stellingname is. De vraag stellen is deze beantwoorden: ik meen van niet. In het middel wordt daarmee hooguit een beroep gedaan op een ongeschreven rechtvaardigingsgrond.(8) In gewoon Nederlands: er wordt een excuus gezocht voor verzoekers gedrag.(10) Een excuus dat het hof in zijn strafoplegging overigens heeft verdisconteerd. In dit verband verdient wel vermelding dat verzoeker - naar het hof feitelijk heeft vastgesteld - aan één en ander voorafgaande langs de verbalisanten reed, "een geluid als van een paard" in hun richting maakte en al fietsend in hun richting bleef achteromkijken (waarna verzoeker ten val kwam).(12)

6.2. Uit de context waarop in het middel wordt gedoeld, dat verzoeker "de agenten uitschold nadat hij door een viertal agenten werd uitgelachen omdat hij met de fiets was gevallen", terwijl "er flink wat mensen in de buurt waren", kan hoe dan ook - anders dan de steller van het middel meent - niet worden afgeleid dat verzoekers uitlatingen niet opzettelijk door hem zouden zijn geschied. Hetzelfde geldt voor het geval dat verzoeker

dienaangaand "uitingen (...) van ongenoegen" zou hebben geslaakt. Uitingen van ongenoegen en eenvoudige belediging sluiten elkaar nu eenmaal bepaald niet uit; zij lopen veeleer hand in hand.

6.3. Aan de stelling in het middel tenslotte, dat politiemensen een "dikkere huid" "behoren te hebben dan gewone burgers", zodat het "niet erg waarschijnlijk [is] dat de uitlatingen veel indruk op de agenten hebben gemaakt", kan Uw Raad om meerdere cassatietechnische redenen voorbij gaan. Ik wil daarover nog wel het volgende kwijt. Dat politieagenten een dikkere huid moeten hebben dan gewone burgers kan wellicht wel zo zijn, maar dat wil niet zeggen dat dáárom burgers minder terughoudendheid aan de dag hoeven te leggen wanneer zij politieagenten willen gaan beledigen dan wanneer zij dat gewone medeburgers willen aandoen. De Winter schrijft in NJB 1999, p. 307 dat uitgescholden worden nu eenmaal bij de politiewerkzaamheden hoort. Wellicht oordeelt hij hetzelfde over geduwd, geslagen, geschopt, gestoken, beschoten worden. Zo kan ik er nog wel meer bedenken over andere beroepsgroepen die ook niet mogen klagen als zij worden beledigd, gemolesteerd etc. Denk aan parkeerwachters, deurwaarders, verplegenden, collectanten, leerkrachten, keuringsartsen, prostituées e.a. Het feit dat een bepaalde beroepsgroep grotere risico's loopt dan een andere houdt voor mij niet zonder meer in dat die beroepsgroep ook maar meer moet incasseren en dat jegens de leden van die groep ook meer is geoorloofd.

De wetgever heeft in art. 267 Sr een strafverhoging in het vooruitzicht gesteld bij belediging van een ambtenaar in functie in plaats van een strafvermindering of vrijgeleide. Daaruit blijkt dat de wetgever aan deze specifieke belediging een ernstiger karakter heeft ontwaard dan aan de belediging van een gewone burger. Dat is niet verwonderlijk omdat de verleiding om zich tegen de politie verbaal en fysiek te verzetten nu eenmaal voor sommigen moeilijk te weerstaan is. Een goede uitvoering van de overheidstaak kan daardoor in het gedrang komen. In die lijn geredeneerd kan ik niet zeggen dat het in overeenstemming zou zijn met de gedachten van de wetgever als aan politieagenten die worden beledigd wordt voorgehouden dat zij niet zo flauw moeten doen.

Arrest Hoge Raad van 18 december 2007, LJN: BB8985, Strafkamer nr. 03169/06

"3. Beoordeling van het middel

3.1. Het middel klaagt onder meer over het oordeel van het Hof dat het uitspreken van de woorden "fuck you" en het opsteken van de middelvinger als belediging in de zin van art 266, eerste lid, Sr kunnen worden aangemerkt.

Ten laste van de verdachte heeft het Hof bewezenverklaard dat:

"hij op 28 januari 2005 te gemeente Zwolle opzettelijk beledigend een politieambtenaar, te weten [de politieambtenaar], hoofdagent van de Regiopolitie IJsselland, gedurende en ter

zake van de rechtmatige uitoefening van zijn bediening, in diens tegenwoordigheid mondeling heeft toegevoegd de woorden "Fuck you" en zijn middelvinger in de richting van die hoofdagent opgestoken."

3.3. Het Hof heeft het bewezenverklaarde gekwalificeerd als: "eenvoudige belediging, terwijl de belediging wordt aangedaan aan een ambtenaar gedurende of ter zake van de rechtmatige uitoefening van zijn bediening, meermalen gepleegd". De bewezenverklaring houdt in dat het hier gaat om beledigingen die iemand mondeling onderscheidenlijk door middel van een gebaar in zijn tegenwoordigheid zijn aangedaan. In een dergelijk geval moet een uitlating of een gebaar als beledigend worden beschouwd wanneer zij de strekking hebben die ander aan te randen in zijn eer en goede naam.

3.4. Het kennelijke oordeel van het Hof dat het uitspreken van de woorden "fuck you" en het opsteken van de middelvinger de strekking hebben de politiemans tot wie de uitlating en dat gebaar waren gericht in zijn eer en goede naam aan te tasten, geeft geen blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is evenmin onbegrijpelijk.

3.5. Voor het overige kan het middel niet tot cassatie leiden. Dit behoeft, gezien art. 81 RO, geen nadere motivering nu het middel in zoverre niet noopt tot beantwoording van rechtsvragen in het belang van de rechtseenheid of de rechtsontwikkeling.

3.6. Het middel faalt."

2.1 Conclusie AG Mr Wortel bij voormeld arrest

"1. Dit cassatieberoep betreft een arrest van het Gerechtshof te Arnhem, zitting houdende te Leeuwarden, waarbij verzoeker wegens "eenvoudige belediging, terwijl de belediging wordt aangedaan aan een ambtenaar gedurende of terzake van de rechtmatige uitoefening van zijn bediening, meermalen gepleegd" is veroordeeld tot een geldboete van € 180, bij gebreke van betaling en verhaal te vervangen door drie dagen hechtenis.

2. Namens verzoeker heeft mr P. Bouman, advocaat te Helmond, een schriftuur houdende één cassatiemiddel ingediend.

3. Dit middel behelst de klacht dat ten onrechte het verweer is verworpen dat verzoeker het "fuck you" gebaar helemaal niet heeft kunnen maken (in verband met eerder medisch ingrijpen); ten onrechte is voorbij gegaan aan verzoekers stelling dat de verbalisant onmogelijk door een dichte deur heeft kunnen horen dat verzoeker hem verbaal hetzelfde toewenste, en bovendien ten onrechte bewezen is verklaard dat verzoeker met dit gebaar en/of deze woordkeus heeft beledigd aangezien deze toevoeging naar hedendaagse opvattingen niet langer als beledigend is aan te merken.

6. Het Hof heeft niet aannemelijk bevonden dat verzoeker fysiek niet in staat was het gebaar met de opgeheven middelvinger te maken. Dat is een geheel feitelijk oordeel, zodat

geen verdere toelichting behoeft waarom dit punt in cassatie niet meer aan de orde is. Hetzelfde geldt voor 's Hofs oordeel dat de verbalisant (die ter zitting nog een verklaring als getuige heeft afgelegd) uitstekend kon horen wat verzoeker hem verbaal toevoegde.

7. In HR NJ 2002, 129 is nog weer eens herhaald dat een uitlating beledigend is wanneer zij de strekking heeft een ander bij het publiek in een ongunstig daglicht te stellen en hem in zijn eer en goede naam aan te randen. Onderzocht dient derhalve te worden welke lading de verdachte in het bijzondere geval aan zijn woorden en/of gebaren kennelijk heeft willen geven, en hoe zij door de geadresseerde in redelijkheid kunnen zijn opgevat. Zelfs woorden die, op zichzelf beschouwd, geen negatieve betekenis hebben, kunnen strafbare belediging opleveren indien de omstandigheden van het geval erop wijzen dat zij werden gesproken met het oogmerk te kwetsen, en redelijkerwijs ook zo kunnen zijn overgekomen, vgl HR NJ 2001, 101.

8. De afgelopen maanden berichtten de media dat sommige strafrechters "fuck you" als strafbare belediging van politiefunctionarissen hebben aangemerkt, doch andere weer niet met een beroep op gewijzigde maatschappelijke opvattingen. Dat laatste acht ik (aannemende dat de berichtgeving in essentie juist was) een onverdedigbare en gevaarlijke opvatting.

9. De aankondiging dat de ander seks zal/zou moeten ondergaan heeft onmiskenbaar een vernederende lading; de boodschap kan geen andere zijn dan uiterste minachting. Wie wil betogen dat naar hedendaagse opvattingen de aldus aangesprokene geen krenkende aantasting van de persoonlijke waardigheid kan ervaren (en de toevoeging naar idem maatstaven ook niet als krenkend bedoeld hoeft te zijn), maakt vermoedelijk een denkfout. Men kan niet in ernst menen dat - afgedwongen - seks met een wildvreemde in de hedendaagse samenleving een geaccepteerd verschijnsel is. Degene die "fuck you" buiten de strafbare belediging wil plaatsen zal in wezen bedoelen dat men zulke toevoegingen maar over zijn kant moet laten gaan. Ruw taalgebruik als zó veel voorkomend verschijnsel dat we er, wat de strafrechtelijke handhaving betreft, niet meer aan beginnen. Dit lijkt mij een buitengewoon zorgelijke ontwikkeling, ook in de context van wat politiemensen zoal moeten accepteren. Het buitensporige, ongeremd agressieve, egoïsme van de clipcultuur kan geen oriëntatiepunt zijn voor de ontwikkeling van essentiële gedragsnormen.

10. Zero tolerance volgens maatstaven die de politie eigenmachtig zou kunnen bepalen is geen optie. Iedereen heeft het volste recht om van het openbaar gezag (of wat zich als zodanig presenteert) uitleg of verantwoording te vergen, en niemand is gehouden klakkeloos af te gaan op de autoriteit van een uniform. Politiemensen zullen moeten accepteren dat hun interventies kritiek en weerstand oproepen. Het is hun vak om daar handig mee om te gaan. Dat vak brengt evenwel ook mee dat politiemensen gevaarlijke situaties en emotionele toestanden het hoofd moeten bieden. Het gezag dat zij daarbij moeten kunnen laten gelden, maar ook de mens achter de diender, verdienen bescherming. Een politiefunctionaris zal souplesse en een stevig incassersvermogen

moeten laten zien, maar uiteindelijk hoeft ook hij geen aantasting van zijn persoonlijkheid te accepteren.

11. In de rechtspraak hangt alles uiteraard altijd af van de bijzondere omstandigheden van het geval, maar naar mijn overtuiging wordt een gevaarlijke grens overschreden indien in het algemeen als uitgangspunt wordt genomen dat politiemensen "fuck you" of vergelijkbare uitingen van onfatsoen maar moeten accepteren. Dit wordt niet anders door de omstandigheid dat zij, behangen met een flinke hoeveelheid ijzerwerk en communicatiemiddelen, doorgaans makkelijk zullen winnen van het individu dat zich in machteloze woede laat gaan.

Ook in dit opzicht faalt het middel.

12. Aangezien het middel faalt concludeer ik tot verwerping van het beroep.

Naar mijn oordeel leent het zich voor afdoening met de in art. 81 RO bedoelde korte motivering.

De Procureur-Generaal

bij de Hoge Raad der Nederlanden,

Wetboek van Strafrecht

Artikel 266

"1. Elke opzettelijke belediging die niet het karakter van smaad of smaadschrift draagt, hetzij in het openbaar mondeling of bij geschrift of afbeelding, hetzij iemand, in zijn tegenwoordigheid mondeling of door feitelijkheden, hetzij door een toegezonden of aangeboden geschrift of afbeelding, aangedaan, wordt, als eenvoudige belediging, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie.

2. Niet als eenvoudige belediging strafbaar zijn gedragingen die ertoe strekken een oordeel te geven over de behartiging van openbare belangen, en die er niet op zijn gericht ook in ander opzicht of zwaarder te grieven dan uit die strekking voortvloeit."

Artikel 267

"De in de voorgaande artikelen van deze titel bepaalde gevangenisstraffen kunnen met een derde worden verhoogd, indien de belediging wordt aangedaan aan:

1°. het openbaar gezag, een openbaar lichaam of een openbare instelling;

2°. een ambtenaar gedurende of ter zake van de rechtmatige uitoefening van zijn bediening;

3°. het hoofd of een lid van de regering van een bevriende staat."